

Kvicksilver och cesium i konsumtionsfisk så gjorde vi

Ett delprogram inom den regionala miljöövervakningen

Fakta om projektet

- Projektet utgjorde del inom länsstyrelsens regionala miljöövervakning (RMÖ)
- Inriktning var mot människors hälsa
- Samarbete med kommuner och fiskeintresserade (FVO)
- Årlig budget – 150 000 kr
- Finansiering: RMÖ, Kalkning och Vf

Syfte

- Kartlägga halter av kvicksilver och cesium i konsumtionsfisk i sjöar där husbehovsfiske och fritidsfiske bedrivs
- Göra resultaten tillgängliga för allmänheten via Länsstyrelsens webbsidor
- Använda som underlag för miljömålsuppföljning

Strategi

- Ta upp fisk från 20 st sjöar i varje kommun (15 kommuner)
- 5 st fiskar i viss storlek från varje sjö (en art)
- Enstaka större exemplar
- Välja sjöar i samråd med kommunerna
- Fiska under en fyraårsperiod 2010-2013
- Analys av kvicksilver och cesium

Urval av sjöar

- Populära sjöar för fritidsfiske
- Sjöar som husbehovsfiskas
- Kalkade vatten (Länsstyrelsen)
- Referensvatten (Länsstyrelsen)

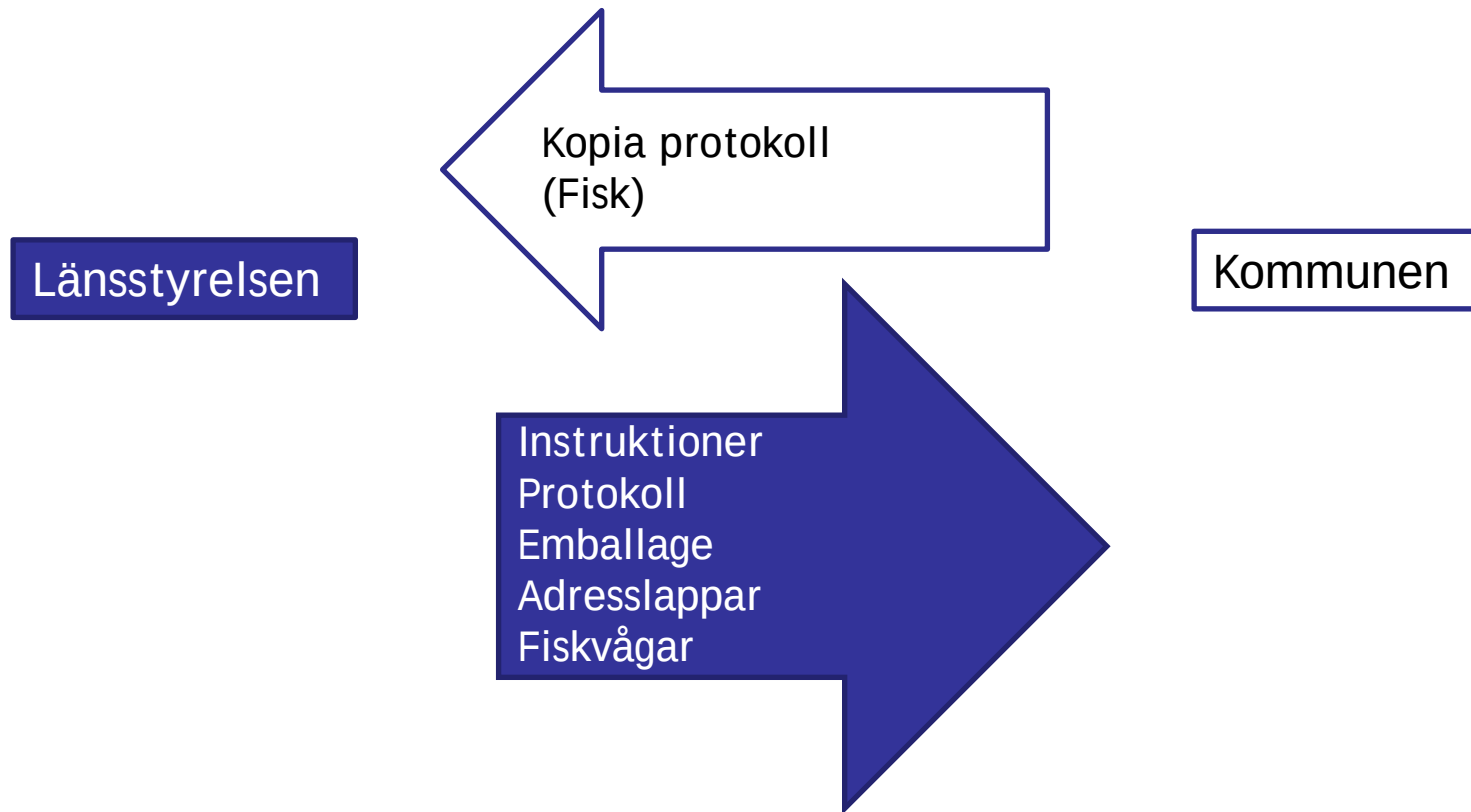
Förslag på arter och storlek på fisk

Abborre	250-350 g
Gädda	700-1300 g
Röding	300-500 g
Öring	300-500 g
Harr	300-500 g
Sik	300-500 g
Gös	500-1000 g

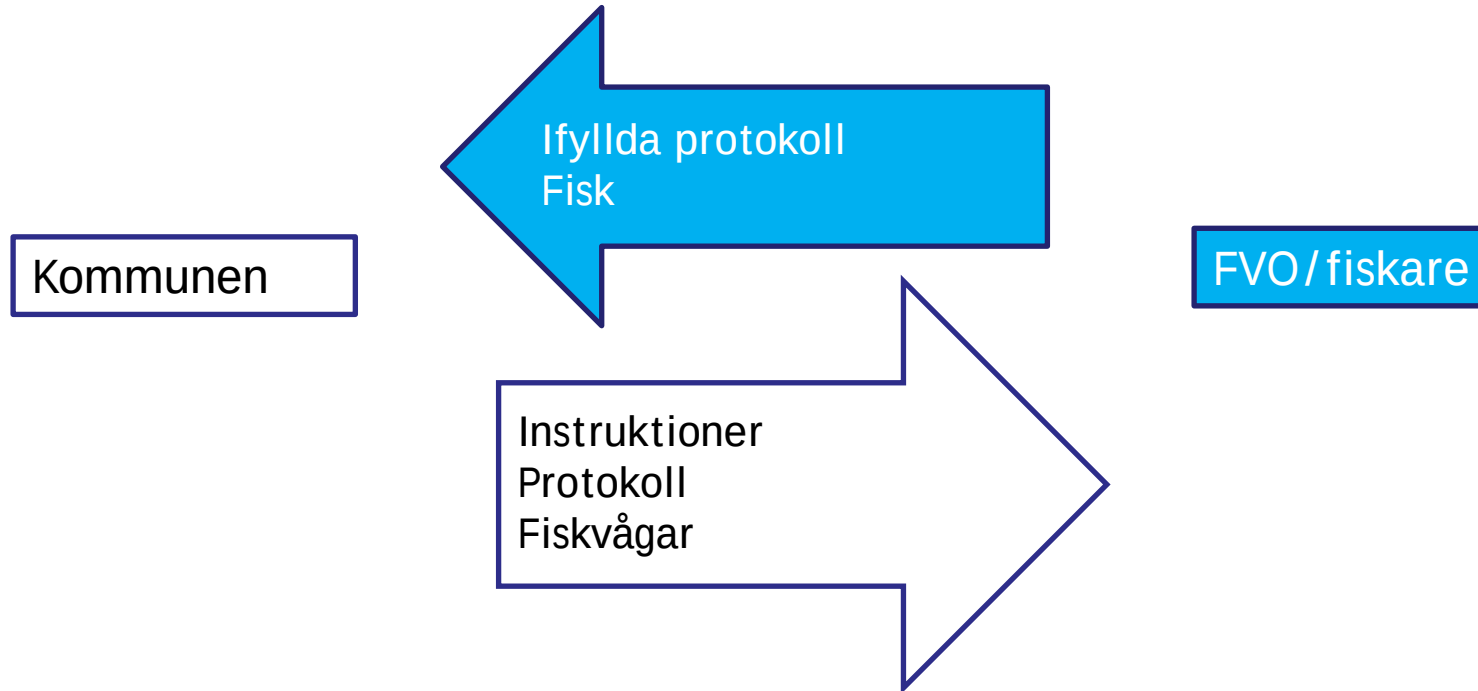
Samarbete/flöde:

Länsstyrelsen - Kommunen

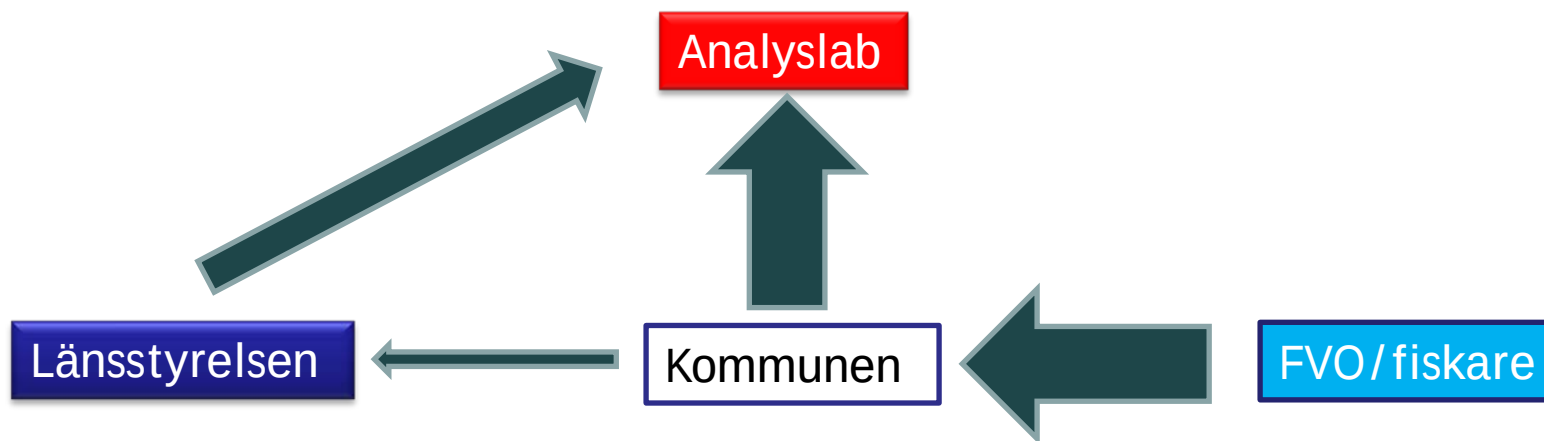

Samarbete/flöde:

Kommunen - FVO/fiskare

Flöde: Fisk till analys

Flöde: **Analysresultat**

Resultatleverans
2 ggr/år

Länsstyrelsen
Västerbotten

Länsstyrelsens webbplats

Länsstyrelsen Västerbotten

Teckenspråk | Samgriella | Årgjelsaemien | Webb-karta | Lyssna

Sök

Innehåll A till Ö

Startsida | Djur & natur | **Miljö & klimat** | Lantbruk & landsbygd | Näringsliv & föreningar | Människa & samhälle | Samhällsplanering & kulturmiljö | Om Länsstyrelsen

Startsida > Miljö & klimat > Tillståndet i miljön > Miljögifter och hälsa > Miljögifter i fisk som konsumeras

[Skriv ut](#) [Dela informationen](#)

Miljögifter i fisk som konsumeras

I många av länets sjöar innehåller fisken höga halter av kvicksilver. De högsta halterna återfinns i gädda och abborre. Fisk med höga halter bör inte ätas, i synnerhet inte av små barn eller kvinnor som är gravida eller ammar. Samtidigt är fisk ett nyttigt livsmedel som helst bör ätas 2-3 gånger per vecka.

Matabborre?

Länsstyrelsen drev från 2009 till 2014 ett delprogram inom den regionala miljöövervakningen för att kartlägga förekomsten av kvicksilver (Hg) och cesium (Cs) i fisk i länets sjöar och vattendrag. Syftet var att ge underlag för hälsorelaterad miljöövervakning, kalkeffektuppföljning samt bedömning av status inom vattenförvaltningen (EU-direktiv).

Fisket, som utfördes av på frivillig väg av kommuner och fiskeintresserade, inleddes under 2010 och pågick enligt plan till 2014. Under programperioden har resultaten från analyserna kontinuerligt publicerats på denna webbsida. Dessa resultat presenteras kommunvis i en pdf-fil (se länkar).

Resultaten ger en generell bild över länets situation men också situationen i specifika sjöar där fritidsfiske är populärt.

[Rapportera fel på sidan](#)

Kontakta oss

Fredrik Sjunnesson
Miljöanalysenheten
Fredrik.Sjunnesson@lansstyrelsen.se
010-2254361
[Skicka meddelande](#)

Gränsvärden och rekommendationer (Externa länkar)

- [För kvicksilver](#)
- [För cesium](#)

Dokument

- [Kontaktpersoner hos kommunerna](#)

Resultat

- [Resultat kommunvis](#)

<http://www.lansstyrelsen.se/vasterbotten/hg-och-cs-i-fisk>

Resultatlista

Länsstyrelsen
Västerbotten

Utdrag ur resultatlista:

PENG SJÖ	2010-07-07	ABBORRE	?	270	0,19	85
PENG SJÖ	2010-09-03	ABBORRE	?	230	0,27	105
PENG SJÖ	2010-09-03	ABBORRE	?	230	0,99	45
PENG SJÖ	2010-09-03	ABBORRE	?	230	0,38	185
SIDENSJÖN	2011-08-18	ABBORRE	27,3	261	0,59	41
SIDENSJÖN	2011-08-18	ABBORRE	26,1	240	0,73	40
SIDENSJÖN	2011-08-18	ABBORRE	29,1	298	0,75	49
SIDENSJÖN	2011-08-18	ABBORRE	26,8	243	0,69	38
SIDENSJÖN	2011-08-18	ABBORRE	27	239	0,69	68
VÄLV SJÖN	2011-10-02	GÄDDA	58	1125	1,14	78
VÄLV SJÖN	2011-10-02	GÄDDA	52	900	0,49	26
VÄLV SJÖN	2011-10-09	ABBORRE	28	300	0,51	39
VÄLV SJÖN	2011-10-09	ABBORRE	26	250	0,48	36
VÄLV SJÖN	2011-10-09	GÄDDA	63	1300	0,22	48
VÄLV SJÖN	2011-10-13	GÄDDA	56	1100	0,38	25
VÄLV SJÖN	2011-10-13	GÄDDA	57	1300	0,65	50
VÄLV SJÖN	2011-10-13	ABBORRE	27	300	0,33	25
PENG SJÖ	2011-09-26	GÄDDA	51	600	0,39	66
PENG SJÖ	2011-09-26	GÄDDA	60	1000	0,41	120

ÅSELE	Fångst-datum	Fiskart	Längd (cm)	Vikt (g)	Kviksilver (mg/kg vs)	Cesium 137 (Bq/kg) vid fångstdatum
HOLMTRÅSK	2010-08-07	ABBORRE	?	230	0,29	775
HOLMTRÅSK	2010-08-07	ABBORRE	?	300	0,19	630
HOLMTRÅSK	2010-06-30	ABBORRE	?	350	0,42	925
HOLMTRÅSK	2010-08-07	ABBORRE	?	350	0,41	785
HOLMTRÅSK	2010-06-30	ABBORRE	?	650	1,08	1440
VISPSJÖN	2010-07-13	ABBORRE	?	200	0,23	345
VISPSJÖN	2010-08-31	ABBORRE	26	200	0,19	235
VISPSJÖN	2010-08-31	ABBORRE	24	200	0,38	570
VISPSJÖN	2010-08-31	ABBORRE	25	200	0,21	380
VISPSJÖN	2010-08-31	ABBORRE	24,5	160	0,28	430
HÄLLBYMAGASINET	2010-08-04	ABBORRE	24	190	0,25	140

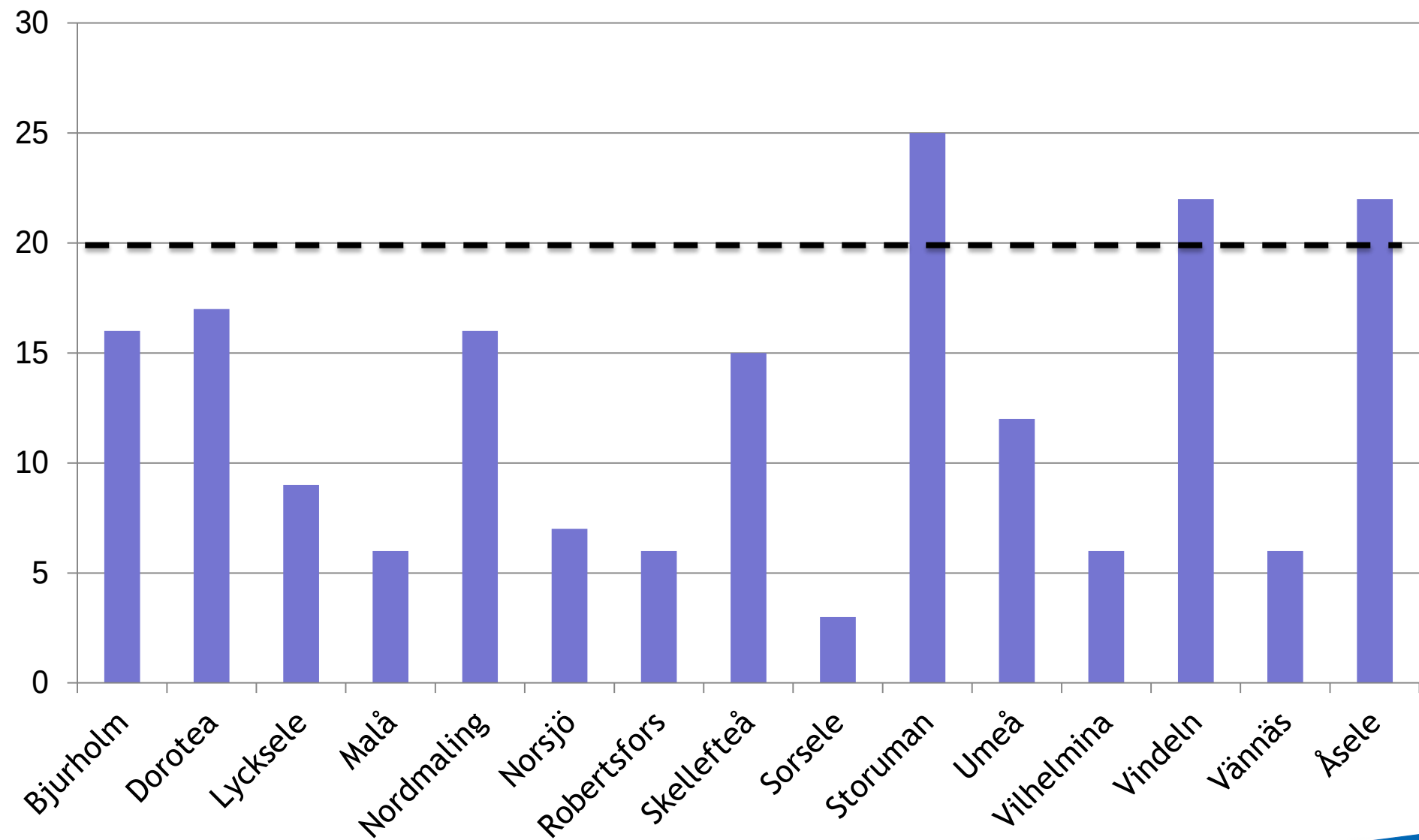

Lärdomar av projektet

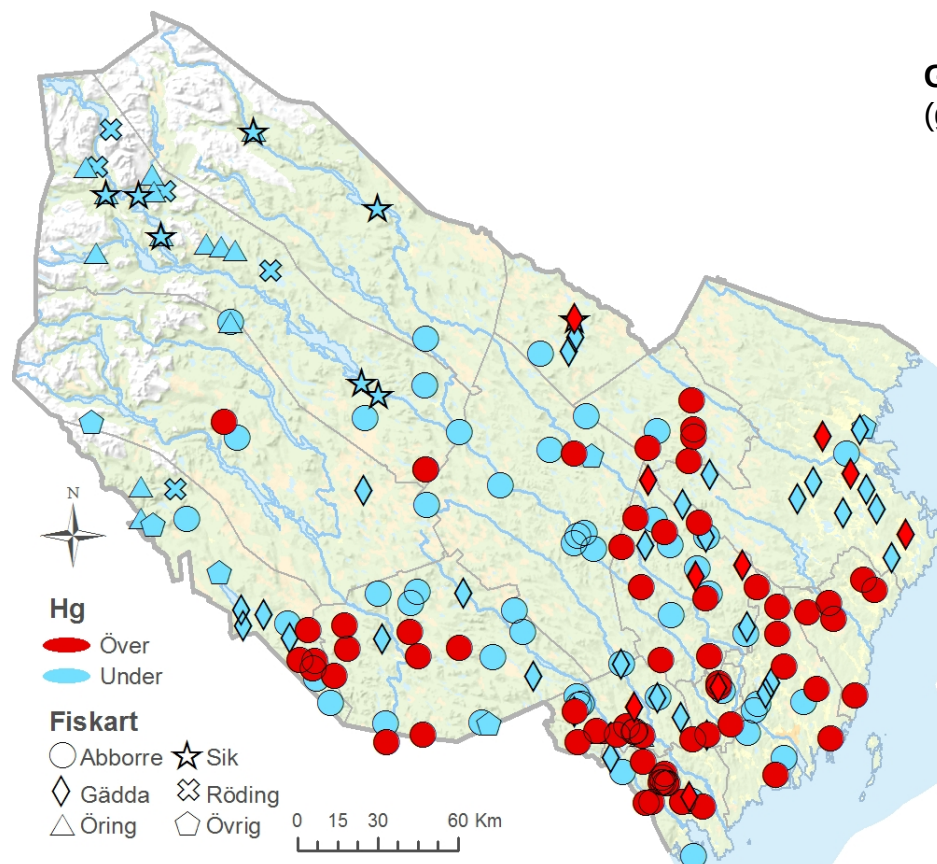
- För små fiskar
- Oläsliga protokoll
- Kopia av protokoll till Ist missades
- Brister i vägning och mätning av fisk
- Varierande intresse hos kommuner
- Stort intresse för resultaten både hos allmänhet och media

Antal sjöar som fiskats i respektive kommun

Sjöar där fisk med halt över/under gränsvärdet fångats (fisken med högsta halten)

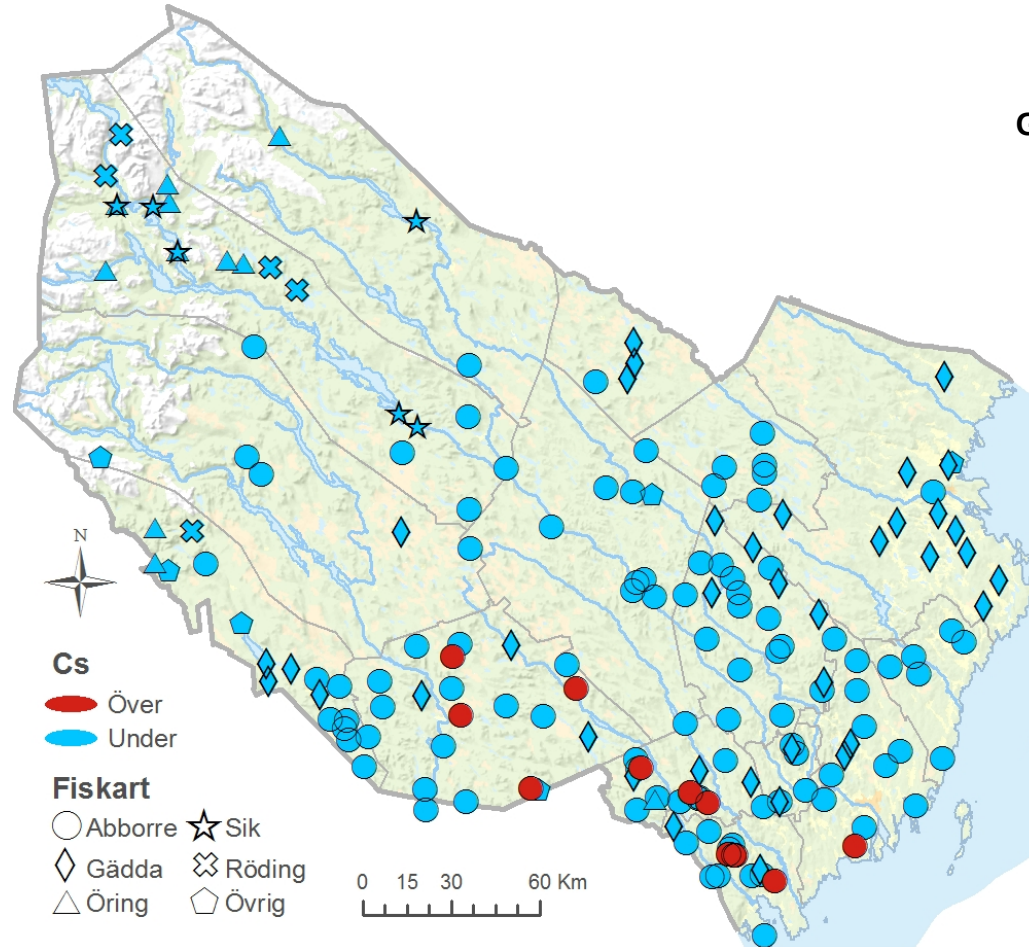

Gränsvärde: 0,5 Hg mg/kg
(gädda 1,0 Hg mg/kg)

Länsstyrelsen
Västerbotten

Sjöar där fisk med halt över/under gränsvärdet fångats (fisken med högsta halten)

Gränsvärde: 1 500 Bq/kg

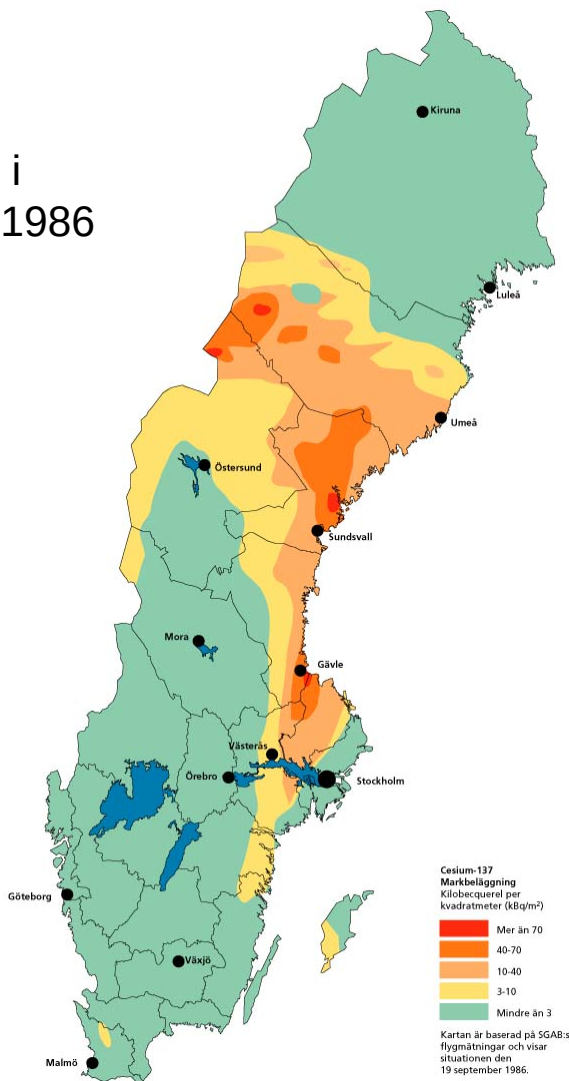

Länsstyrelsen
Västerbotten

Fakta om cesium

Situationen i
september 1986

Källa: SLV

Hur mycket kan man äta?

Livsmedel som innehåller upp till 300 Bq/kg kan konsumeras i normal omfattning.

Livsmedel som innehåller 300-1 500 Bq/kg bör inte konsumeras oftare än någon gång i veckan.

Livsmedel med högre halter bör inte konsumeras mer än några gånger per år.

Livsmedel med halter över 10 000 Bq/kg bör man inte äta alls.

Länsstyrelsen
Västerbotten